

Силабус
навчальної дисципліни
Письмовий переклад (англійська мова)
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма	«Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, друга – німецька)»
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Викладач	Артем ПОЛУЛЯХОВ
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/polulyahov-artem-sergijovych/
Контактний тел.	+380956172371
E-mail викладача:	gattoukrainesony@gmail.com
Графік консультацій	середа, 15.00-16.00, Zoom

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
V – 4 / 120 год. VI – 4 / 120 год.	очна (денна)		V – 40 год. VI – 40 год.	V – 80 год. VI – 80 год.	V – залік VI – залік
	заочна (дистанційна)		V – 10 год. VI – 10 год.	V – 110 год. VI – 110 год.	

Семестр: осінній/весняний

Мова навчання: українська/англійська

Ключові слова: письмовий переклад, нотаріальне засвідчення, перекладацькі трансформації, перекладацькі помилки, текст оригіналу, мова перекладу

Мета та предмет курсу: формування системного підходу до засвоєння теоретичних основ і практичних навичок письмового перекладу; розвиток вмінь адекватно передавати зміст, стиль та комунікативний намір тексту оригіналу засобами мови перекладу; оволодіння технологіями та інструментами перекладацької діяльності; формування професійної компетентності у роботі з текстами різних жанрів і стилів; виховання відповідального ставлення до якості перекладу, дотримання мовних, культурних та етичних норм перекладача.

Компетентності та програмні результати навчання:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

СК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 07. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 08. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 09. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчається(ються), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Обирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

Зміст курсу:

Тема 1. Письмовий переклад як вид перекладацької діяльності.

Загальна характеристика письмового перекладу. Його місце серед інших видів перекладу. Основні принципи точності, повноти та адекватності.

Тема 2. Етапи процесу письмового перекладу.

Аналіз тексту-оригіналу, пошук еквівалентів, редагування та оформлення перекладу. Прийоми аналітико-синтетичної роботи з текстом.

Тема 3. Переклад художніх текстів.

Передавання стилю, емоційного забарвлення, образності. Робота з метафорами, ідіомами, алюзіями. Проблема перекладацької інтерпретації.

Тема 4. Переклад публіцистичних і медійних текстів.

Особливості стилю публіцистики. Передавання експресії, риторичних засобів, культурних реалій. Практика перекладу статей і новин.

Тема 5. Переклад наукових і технічних текстів.

Термінологічна точність, стандарти оформлення, логічність викладу. Робота з терміносистемами. Типові труднощі перекладу термінів.

Тема 6. Переклад офіційно-ділових текстів.

Структура та мовні кліше офіційного стилю. Переклад договорів, листів, інструкцій, сертифікатів. Формули ввічливості, модальність і точність формулювань.

Тема 7. Редагування перекладу.

Види редагування. Перевірка точності, стилістичної єдності, граматичної правильності. Принципи само- та взаємоперевірки перекладу.

Тема 8. Стратегії перекладу культурних реалій.

Проблема безеквівалентної лексики. Транслітерація, калькування, описовий переклад. Культурна адаптація тексту.

Тема 9. Використання електронних ресурсів у письмовому перекладі.

САТ-інструменти, електронні словники, глосарії, корпуси текстів. Автоматизоване збереження перекладацької пам'яті. Етика використання онлайн-ресурсів.

Тема 10. Практика перекладу автентичних текстів.

Виконання перекладів різних жанрів. Аналіз і обговорення варіантів. Оформлення завершеної перекладацької роботи.

Методи навчання: Поєднання традиційних і сучасних методів практичного навчання з використанням інтерактивних технологій: практичні заняття, рольові ігри, аудіо- та відеотренінги, перекладацькі вправи

з таймінгом, опитування, ілюстрування, проблемна бесіда, тестування, метод ситуацій, дискусія, «мозковий штурм», моделювання реальних комунікативних ситуацій, робота в парах і малих групах, самостійна робота з аудіо- та відеоматеріалами.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика щодо дедлайнів та перекладання. Своєчасне виконання самостійної роботи є обов'язковим. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) відбуваються на консультаціях згідно графіку.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти дотримуються правил академічної доброчесності згідно Положення про академічну доброчесність у БДПУ. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекції і практичні заняття курсу. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: Вивчення курсу потребує використання проектору, екрану, офісних програм.

Система оцінювання та вимоги: оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється відповідно до Положення про порядок оцінювання знань здобувачів у Бердянському державному педагогічному університеті.

Підсумковий рейтинг з навчальної дисципліни – це сума рейтингової оцінки за результатами поточної успішності здобувачів вищої освіти (сума балів за поточну роботу на практичних заняттях та балів за самостійну роботу) і самостійної роботи.

За **весь курс** здобувач отримує **максимум 100 балів (підсумкова оцінка)**. До їх складу входять:

60 балів – поточний контроль успішності на практичних заняттях;

40 балів – контроль самостійної роботи.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю в балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		100
Практичні заняття	60	
Самостійна робота	40	

Розподіл набраних здобувачем балів під час практичних занять

Оцінювання здобувачів відбувається за шкалою 1-7 балів за всі види роботи:

1 = F (критично низький рівень)

2 = FX (незадовільно з можливістю перекладання)

3 = E (задовільно)

4 = D (задовільно+)

5 = C (добре)

6 = B (добре+)

7 = A (відмінно)

Здобувач отримує оцінки за роботу на кожному практичному занятті плюс за виконання завдань з самостійної роботи.

Формула переведення балів за практичні заняття

$$N_{\text{практ}} = (A \div B) \times 60$$

Де:

N_{практ} = остаточні бали за практичні заняття (максимум 40)

A = сума всіх балів, отриманих здобувачем на практичних заняттях

B = максимально можлива сума балів на практичних заняттях (105 балів)

40 = максимальна кількість балів, що зараховується за практичні заняття згідно таблиці розподілу

Формула переведення балів за самостійну роботу

$$N_{\text{сам}} = (C \div D) \times 40$$

Де:

Нсам = остаточні бали за самостійну роботу (максимум 40)

С = сума всіх балів, отриманих здобувачем за самостійну роботу

D = максимально можлива сума балів за самостійну роботу

20 = максимальна кількість балів, що зараховується за самостійну роботу згідно таблиці розподілу

Таблиця 2. Внутрішня університетська шкала оцінювання

Шкала оцінювання, що використовується в університеті	Шкала оцінювання ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Черноватий Л.М. Теорія і практика перекладу (англійська мова) : підручник / Л.М. Черноватий. Вінниця : Нова Книга, 2013. 448 с.
2. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : підручник / І.В. Корунець. Вінниця : Нова книга, 2003. 448 с.
3. Кияк Т.Р., Коломієць Л.В., Науменко А.М. Теорія і практика перекладу : навч. посібник. К. : Видавничий центр КНЛУ, 2006. 396 с.
4. Newmark, P. A Textbook of Translation. London : Prentice Hall, 1988. 292 p.
5. Vinay, J.-P., Darbelnet, J. Comparative Stylistics of French and English: A Methodology for Translation. Amsterdam/Philadelphia : John Benjamins, 1995. 359 p.

Додаткові

1. Ганічева Г.А. Письмовий переклад : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2010. 264 с.
2. Catford, J.C. A Linguistic Theory of Translation. Oxford : Oxford University Press, 1965. 103 p.
3. Munday, J. Introducing Translation Studies: Theories and Applications. London–New York : Routledge, 2016. 366 p.
4. Oksana DUBROVA, Olena KONDRATIEVA, Artem POLULYAKHOV. Using modern online resources for the formation and improvement of speaking competence while reading in English language classes during distance learning // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки : зб. наук. пр. Бердянськ : БДПУ, 2024. Вип. 3. С. 323-333
5. Школа І. В., Богдан В. В., Полуляхов А. С. Теоретичні аспекти підготовки перекладачів у контексті сучасних освітніх викликів. Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) / за заг. ред. В. В. Бурназової. – Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2025. – № 1. – С.228-235.

Інформаційні ресурси

1. <https://library.bdpu.org.ua/> Бібліотека БДПУ
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> Національна бібліотека імені В. І. Вернадського
3. <http://nplu.org/> Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
4. <http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe> C21COM=F&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB
Електронна бібліотека “УКРАЇНІКА”
5. <https://zounb.zp.ua/> Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека
6. <https://kdket.lcloud.in.ua/ebook/224> Навчальна хмара. Електронні підручники.